

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3759/25-A
Sp. zn. ČŠIA-S-601/25-A

Název	Základní škola Formanská, příspěvková organizace
Sídlo	Na Vojtěšce 188, Újezd u Průhonic, 149 00 Praha 4
E-mail	info@zsformanska.cz
IČO	06 090 664
Identifikátor	691 011 745
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Helena Patáková
Zřizovatel	Městská část Praha - Újezd
Místo inspekční činnosti	Na Vojtěšce 188, Praha 4
Inspekční činnost na místě	24. 11. 2025 – 26. 11. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Formanská (dále „škola a instituce“) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Zahájila svou činnost od 1. 9. 2018, poskytuje vzdělávání pouze na prvním stupni.

K termínu inspekční činnosti se zde vzdělávalo 56 žáků ve čtyřech třídách, přičemž čtvrté a páté ročníky byly sloučeny do jedné třídy. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole (108)

byl využit z 52 %. Na základní vzdělávání navazuje činnost školní družiny. Zájmového vzdělávání ve školní družině se účastní většina žáků školy (51).

Škola se nachází v klidné části obce s dobrou dopravní dostupností. Část budovy se školou sdílí mateřská škola.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od založení školy došlo již dvakrát k personální obměně na pozici ředitele školy; současná ředitelka školy (dále „ředitelka“) vykonává svou funkci necelé dva roky. Stanovila koncepci rozvoje školy v dlouhodobém časovém horizontu, vytyčené koncepční záměry zohledňují priority zřizovatele, částečně potřeby rodičovské veřejnosti a reflektují specifické podmínky instituce. Ředitelce se během jejího krátkého funkčního období podařilo realizovat některé dílčí cíle, např. obnova materiálně-technického vybavení, navázání spolupráce se sociálními partnery. Naplňování střednědobých cílů však komplikuje vysoká fluktuace pedagogických pracovníků i výrazný pokles počtu žáků (od nástupu ředitelky školu opustila čtvrtina žáků). Z inspekčních zjištění vyplývá, že se ředitelce zatím nepodařilo nastavit funkční mechanismy pro řízení školy, monitorování kvality vzdělávání a stabilizovat pedagogický sbor.

Ředitelka při řízení školy uplatňuje zkušenosti získané z pozice vedení školy v základní škole v jiné městské části. Část kompetencí účelně delegovala na svou zástupkyni. Preferuje operativní způsob řízení založený na osobní odpovědnosti pedagogů za plnění stanovených pracovních povinností. Chybí však důsledné ověřování plnění zadaných úkolů a povinností zaměstnanců. Pedagogové se do chodu organizace zapojují prostřednictvím metodického orgánu, školního poradenského pracoviště a pedagogické rady.

Plynulost chodu školy a efektivitu řízení ovlivňuje nestabilní personální obsazení. Nastavené kontrolní a hodnotící mechanismy nejsou plně účinné a oblast pedagogického řízení i evaluace úrovně vzdělávacího procesu není koncepčně nastavena. Důsledkem je např. překročení týdenní hodinové dotace pro výuku anglického jazyka v prvním a druhém ročníku stanovené učebním plánem ve školním vzdělávacím programu (dále „ŠVP“). Plánovaná hospitační činnost vedení školy sice zahrnuje všechny vzdělávací oblasti, není však zaměřena na konkrétně definované cíle, což má negativní dopad do kvality výuky. Zjištění z hospitací jsou projednávána převážně individuálně s učiteli. Pro zefektivnění vzdělávacích strategií a eliminaci opakujících se nedostatků však chybí sdílení zobecňujících závěrů z hospitační činnosti na úrovni školy.

Personální podmínky sice umožňují realizaci školních vzdělávacích programů, avšak vysoká fluktuace učitelů neumožňuje ředitelce systematickou a dlouhodobou práci s pedagogickým sborem. Vzdělávání zajišťuje 15 pedagogických pracovníků, z celkového počtu jich více než polovina (67 %) nesplňuje podmínky odborné kvalifikace. Vysoký podíl nekvalifikovaných učitelů nebo nezkušených pedagogů se projevuje rozdílnou kvalitou výuky.

Systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků částečně reflektuje potřeby školy a profesní zájmy jednotlivých učitelů. Další vzdělávání je realizováno týmově v rámci celého pedagogického sboru, zejména v oblastech práce s třídními kolektivy a prevence rizikových jevů, a dále prostřednictvím individuálních aktivit. Nově získané poznatky však nejsou vždy důsledně implementovány do vzdělávacího procesu. Adaptační proces nových a začínajících pedagogů ztěžuje nedostatek zkušených a kvalifikovaných učitelů.

Komunikace školy se zákonnými zástupci žáků i uvnitř organizace je zajišťována prostřednictvím elektronického informačního systému, prostřednictvím tripartitních schůzek

nebo i neformálních setkání (např. jarmarky). Ne vždy se daří přenášet informace jednotlivým aktérům vzdělávání včas a v potřebném rozsahu. Vedení školy udržuje konstruktivní a funkční spolupráci se zřizovatelem. Škola efektivně spolupracuje se subjekty, které se podílejí na realizaci rozšiřujících vzdělávacích a mimoškolních aktivit, na primární prevenci rizikového chování. K rozvoji nadaných žáků využívá spolupráci s centry pro nadané žáky.

K aktivnímu zapojení žáků do života školy slouží nově založený žákovský parlament, jenž podporuje rozvoj demokratických postojů, odpovědnosti a komunikačních dovedností žáků. Významnou roli v životě školy sehrává také školní družina, která se aktivně zapojuje do kulturního a společenského dění obce. Pravidelně se podílí na tradičních a komunitních akcích, jako jsou tematické tvořivé aktivity (např. výroba Morany či čarodějnice), vystoupení žáků pro seniory, ve spolupráci s městskou částí např. rozsvícení vánočního stromu či zahradní slavnost na závěr školního roku. Tyto aktivity posilují vztah školy s místní komunitou, podporují sociální kompetence žáků a přispívají k prevenci negativních projevů chování prostřednictvím smysluplného trávení volného času.

Vícezdrojové financování školy a účelné hospodaření s finančními prostředky umožňuje postupný rozvoj materiálně-technického zázemí pro výuku i zájmovou činnost. Ředitelka účelně využívá všechny dostupné prostory školní budovy. Škola však nedisponuje vhodnými podmínkami pro výuku tělesné výchovy, využívá tělocvičnu mateřské školy. Ta však neodpovídá potřebám základní školy. Vzdělávání probíhá v esteticky upravených a udržovaných vnitřních prostorách školy. Výuka je podporována zčásti efektivním využíváním informačních a komunikačních technologií či dalších didaktických pomůcek. Žáci mají k dispozici v prostorách chodby knihovnu a relaxační koutky.

Školní stravování je zajišťováno prostřednictvím mateřské školy. K zajištění bezpečnosti přispívá elektronicky zabezpečený vstup a vrátnice s personálním dohledem po celou dobu provozu školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve struktuře, organizaci a celkové efektivitě hospitovaných vyučovacích byly zaznamenány výrazné kvalitativní rozdíly. Úroveň pedagogických zkušeností učitelů i absence jejich odborné kvalifikace se významně promítaly do způsobu řízení výuky, volby a uplatňování vzdělávacích strategií, míry individualizace, aktivizace žáků i jejich zapojení do hodnotících a sebehodnotících činností.

Společným znakem většiny hospitovaných vyučovacích hodin byla příznivá pracovní atmosféra a partnerský přístup vyučujících k žákům. Žáci zpravidla respektovali nastavená pravidla práce i komunikace s učiteli. V menší části sledované výuky se však u některých pedagogů projevila nedůslednost ve výchovném působení a v uplatňování stanovených pravidel, zejména při řešení nevhodného chování nebo nevhodných verbálních projevů žáků.

Uplatňované vzdělávací strategie byly ve sledovaných hodinách převážně zaměřeny na rozvoj vědomostí a dovedností žáků, méně však podporovaly formování jejich postojů.

V části výuky vyučující účelně využívali metody a formy práce, které umožňovaly sebereflexi žáků a rozvíjely jejich tvořivost, samostatnost a přiměřeně věku i klíčové kompetence. Zařazováním práce ve dvojicích a skupinové práce pedagogové podporovali spolupráci, komunikační dovednosti a schopnost respektovat názory ostatních. Prostřednictvím činnostního učení byla rovněž rozvíjena schopnost žáků objevovat nové poznatky a vnímat souvislosti mezi nimi. Vyučující kladli důraz na procvičování

a upevňování učiva, práce s chybou však byla v řadě hodin využívána pouze omezeně. Zařazováním pohybových a relaxačních prvků pedagogové většinou respektovali zásady psychohygieny. Asistenti pedagoga se zpravidla aktivně zapojovali do výuky, poskytovali cílenou podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, přispívali ke zvládnutí jejich specifických obtíží, motorického neklidu či snížené koncentrace a současně podporovali plynulost vzdělávacího procesu i u ostatních žáků.

Účinnost vzdělávacího procesu snižovaly některé didaktické a metodické nedostatky i méně účinné pedagogické postupy, které v řadě případů souvisely s nižší mírou pedagogických zkušeností vyučujících. Zvolené metody a formy práce nebyly vždy v souladu se stanovenými vzdělávacími cíli. Monotematické zaměření a nepřiměřená délka některých činností vedly ke snížení dynamiky výuky a poklesu zájmu žáků o probírané učivo. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti napříč předměty byla spíše méně funkční. Chybělo častější využívání různorodých informačních zdrojů, samostatné vyhledávání a vyhodnocování informací a systematické uplatňování prvků kritického myšlení. Nedostatečná diferenciací zadávaných úloh neumožňovala dostatečně zohledňovat rozdílné pracovní tempo a individuální vzdělávací potřeby žáků. V menší míře byl rovněž vytvářen prostor pro souvislejší ústní vyjadřování žáků a v některých hodinách nebyla věnována dostatečná pozornost jazykové kultuře projevu. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků bylo zařazováno spíše výjimečně a neposkytovalo dostatečnou zpětnou vazbu o míře porozumění učivu ani o naplnění vzdělávacích cílů. Hodnocení bylo v některých případech formální, omezené např. na neverbální projevy žáků, a nepřispívalo k reflexi vlastního učení. Společným znakem většiny sledovaných hodin byla absence didaktického závěru, zejména shrnutí učiva a vyhodnocení dosaženého pokroku ve vztahu ke stanoveným cílům.

Na základní vzdělávání vhodně navazuje činnost školní družiny, která vytváří bezpečné, podnětné a přátelské prostředí podporující harmonický rozvoj žáků. Jednotlivé činnosti jsou systematicky plánovány a cíleně zaměřeny na rozvoj tvořivosti, spolupráce a samostatnosti účastníků. Nabídka aktivit je pestrá, věkově přiměřená a umožňuje zohlednění individuálních zájmů a možností žáků. Pozitivní klima školní družiny je posilováno respektujícím a partnerským přístupem vychovatelů, kteří důsledně uplatňují prvky pozitivní komunikace a vedou žáky k ohleduplnosti a spolupráci. Vychovatelé pružně reagují na aktuální potřeby jednotlivců i skupin, což se pozitivně odráží v plynulosti zájmového vzdělávání a v nízkém výskytu rušivého chování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola systematicky věnuje pozornost adaptaci žáků prvních ročníků na nové školní prostředí. V rámci adaptačního procesu je kladen důraz zejména na nastavení a důsledné dodržování pravidel. Škola zároveň zajišťuje dostatečnou nabídku mimoškolních aktivit, které přispívají k rozvoji osobnosti žáků a k jejich začlenění do školního kolektivu.

Vedení školy průběžně sleduje výsledky vzdělávání žáků na základě informací od vyučujících a třídních učitelů, z hospitační činnosti i z přehledů prospěchu vedených ve školním informačním systému. Pedagogové ověřují dosaženou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí standardními evaluačními nástroji, zejména písemným a ústním zkoušením, doplňkově využívají i výstupy žáků z projektových prací a dalších forem samostatné práce.

Výsledky vzdělávání žáků byly ve sledovaném období tří školních let stabilně velmi dobré. Škola systematicky identifikuje nadané žáky. Velmi dobrých výsledků dosahují nejen

v soutěžích, ale také ve výběrovém testování ČŠI v čtenářské gramotnosti a v dovednostech usnadňujících učení.

Vzhledem k nepříznivým personálním podmínkám činnost školního poradenského pracoviště koordinuje ředitelka školy. Ta současně vykonává funkci metodičky prevence, zástupkyně ředitelky působí rovněž jako výchovná poradkyně. Školní psycholožka a speciální pedagožka zajišťují poskytování podpůrných opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Škola průběžně identifikuje individuální vzdělávací potřeby žáků se SVP, s odlišným mateřským jazykem i žáků ohrožených školním neúspěchem a poskytuje jim podporu formou prvotní pedagogické diagnostiky. Na základě doporučení školských poradenských zařízení realizuje konkrétní podpůrná opatření, zejména individuální vzdělávací plány, podporu asistenta pedagoga či speciálně-pedagogickou péči.

Důležitou úlohu v předcházení negativním projevům problémového chování žáků představuje i pestrá nabídka mimoškolních aktivit a zájmová činnost školní družiny, které podporují rozvoj sociálních dovedností, spolupráci a odpovědné chování žáků.

Závěry

Silné stránky

- přínosná spolupráce se sociálními partnery (1.5),
- účinná podpora všestranného rozvoje osobnosti žáků prostřednictvím školních akcí, projektů a bohaté zájmové činnosti (6.3).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- vzdělávání není realizováno podle ŠVP, anglický jazyk je v prvním a druhém ročníku vyučován ve vyšší hodinové dotaci týdně, než stanovuje učební plán v ŠVP (1.2),
- nekoncepční řízení pedagogického procesu a nižší efektivita metodicko-kontrolní činnosti vedení školy se projevuje v rozdílné úrovni kvality výuky i pedagogické práce (2.1),
- nestabilita pedagogického sboru a vyšší podíl nekvalifikovaných či nezkušených pedagogů se projevuje didaktickými a metodickými nedostatky ve výuce (2.3),
- méně časté zařazování práce s různými informačními zdroji a soustavnější práce s textem dostatečně nepodporuje rozvoj samostatného kritického myšlení žáků (4.2),
- absence shrnutí učiva a vyhodnocení dosažení vzdělávacího cíle a práce žáků v závěru vyučovací hodiny, nízká míra diferenciací a individualizace výuky s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků a jejich odlišné pracovní tempo (4.3).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- koncepčně nastavit a zefektivnit oblast pedagogického řízení, zacílit hospitační činnost na konkrétně definované cíle s vyhodnocením pokroku pedagogických kompetencí učitele, sdílet zobecňující závěry z hospitací na úrovni školy,
- důsledně kontrolovat plnění stanovených úkolů jednotlivým učitelům,
- stabilizovat pedagogický sbor, motivovat pedagogické pracovníky k doplnění odborné kvalifikace a zajistit kontinuitu výchovně vzdělávacího procesu,
- zkvalitnit metodickou podporu začínajícím a nekvalifikovaným pedagogům a zapojovat všechny pedagogy do dalšího vzdělávání na základě identifikovaných potřeb školy,
- realizovat vzdělávání v souladu s příslušným ŠVP, tj. respektovat stanovenou hodinovou dotaci týdně pro výuku anglického jazyka v prvním a druhém ročníku,
- diferencovat vzdělávací obsah podle individuálních vzdělávacích potřeb, studijních předpokladů žáků, poskytovat účinnější formativní zpětnou vazbu a podporovat hodnotící dovednosti žáků s možností sebereflexe nebo vzájemného kritériálního hodnocení,
- lépe časově a organizačně strukturovat výuku a věnovat větší pozornost didaktickému závěru vyučovací hodiny se shrnutím probraného učiva, vyhodnocením splnění vzdělávacího cíle a zhodnocení práce žáků,
- častěji zařazovat práci s různými informačními zdroji včetně jejich samostatného kritického vyhodnocování žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy pro základní a zájmové vzdělávání platné ve školním roce 2025/2026
2. Školní řád základní školy včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků platný v termínu inspekce
3. Školní matrika vedená ve školním roce 2025/2026 k termínu inspekční činnosti
4. Rozvrh vyučovacích hodin, platný pro školní rok 2025/2026 k termínu inspekce
5. Vnitřní řád školní družiny platný v termínu inspekce
6. Výběr třídních knih vedených ve školním roce 2025/2026 k termínu inspekce
7. Záznamy z pedagogické rady a metodických orgánů vedené ve školním roce 2024/2025 a 2025/2026 k termínu inspekce
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Prokopová Machalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kateřina Poláková, školní inspektorka

26. 1. 2026